

Waadt Kantonu Sağlık Bakanı Maillard: 'Özel şirketlere vergi indirimine uzun süre karşı olamayız'

Ali Korkmaz

Okuyucularımıza kendinizi tanıtır mısınız?

Vaud Kantonu hükümeti üyesiyim. Sosyalist seçilmiş, sağlık ve sosyal yönetim biriminin sorumlusuyum.

RİE 3 ile ilgili savunduğun düşünceler, dünya görüşüyle uyumlu mu?

Evet. Bana göre, benim yükümlülüğümde tam bir devamlılık var. En genç yıllarımda bile. Aşırı sol troçkist duyarlılıklarla, 25 sene önce, militan sendikacı olduğum öğrenci yıllarımda bile farklı ilkelerdeydim. Bu doğrultuda, benden yana da onlardan yana da bir devamlılık var. Benim önem verdiğim şey, insanlar için somut ilerleme arayışdır. Eskiden, öğrenciler için burs yardımları üniversiteler de kararlar çıkartılarak sağlanıyordu. Sendika ve parlamenter çalışmalar sayesinde, önemli başarılar elde ettik. Bugün aynı çerçevede % 80'den biraz fazla Unia Vaud delegesi reformu destekliyor ve büyük bir çoğunlukla Vaud SP ve Yeşiller'de destekliyorlar. Buradan da anlaşılacağı üzere sol ile geniş bir birlik oluşturduk ama aynı şekilde sağla da, genel çıkarlar için uzlaşmışlığımız oldu; iş yerlerinin taşınmaması, güçlü sosyal reformların hayata geçirilmesi, çocuk parasının %35 artırılması, hastalık sigortası primlerinin kazancının %10'nu geçmemesi, inşaat işçilerine sağlanan güvenceler gibi.

Federal düzeyde seçilmiş SP'liler RİE 3 reformuna karşı olacaklarını açıkladılar. Bu size bir sorun yaratıyor mu? RİE 3 reformunun heybetli sonuçları önemli vergi kaybına neden olmuyor mu? Girişimcilerin (şirketlerin) faydasına değil mi?

Hayır, her ikisinin arasında bir gerçeklik bağı olsa da, iki farklı amaç söz konusu. Vaud paketi yalnızca yeni bir faiz oranı, özel mevzuatlar (statüler) kayıp olacak. Vaud sorunu, şu: ortalama 200 ile 300 arası çok güçlü özel şirket var ve aşağı yukarı 10'000 kişiye iş ortamı sağlıyorlar. Kantonda 15'000 kişi bu olanaktan yararlanıyor. Bu demek oluyor ki toplamda 25'000 istihdam edilmiş oluyor. Bu şirketler bugün %9 ile %11 üzerinde kârlarından vergi ödüyorlar, o zaman kârlarının önemli bir kısmı vergiye tabi tutulmuyor. Çünkü yurt dışında vergiye tabi görünüyor. Bunlar özel statüler. Bu özel statülerin sonlandırılmasıyla, bu girişimciler tüm kârlarından kanton ve belediyelere vergiler verecekler. Fakat hiç değişiklik yapmasak, vergiyi sadece ikiye böleceğiz. Bu da kök sürgünü tehlikesi oluşturacak, iş yerlerinin başka yerlere taşınmasına neden olacak, beraberinde iş kaybı ve vergi ödeme kaybını getirecek. Bu Vaud paketindeki öneri, çok uluslu şirketlerin vergisini ortalama %40 oranında yükseltmeyi ön görüyor. Sadece %14 bir piyasa vergilendirmesi mümkün olacak, lokal şirketler için de %21 den %14 e düşecek, lokal şirketler bu indirimden faydalanabilecek. Vaud paketi sadece konfederasyon özel statüyü iptal ettiğinde yürürlüğe girecek, federal reform sosyal paketi ön görmüyor. RİE 3 federal düzeyde karara varıldığında özel statü yok olmayabilecek, biz Vaud paketinde ilk seferde olmasa da özel statülerin yok olmasını prensip olarak görüyoruz, federal vergi reformunu bekleyeceğiz kendi paketimizi yürürlüğe koymak için, iki benzer vergi sistemini kabullenebilmeliyiz.

Sen de biliyorsun ki bu reforma senin deyimle sadece aşırı sol ve troçkistler karşı çıkmıyor. bu yeni vergilendirme reformuna, SP cephesinden de birçok itiraz var...

Tabii ki, SP'den de karşı çıkanlar var, daha ziyade belediyeler de seçilmiş SP'liler. Çünkü zengin belediyeler ile

fakir belediyelerin kayıplarını eşit vergilendirilmediğini savunuyorlar. Bu kayıplarından dolayı tekrardan paketi elden geçirip kayıplarının bir kısmını engelleyeceğimize dair söz verdik. Tabii ki kamu hizmetleri sendikalarındaki (SSP sendikası) SP'liler bu reforma karşı gelmeye devam edecekler. Bu paket geçmediği takdirde, parlamentoda sağ çoğunlukta olduğu için tüm ilerlediğimiz sosyal kazanımları yitirmiş olacağız. Kantonumuz da yeterince yoksul insanlar var, bu insanlar reformun halk oylamasında kabul edilmesinden yanalar. **Özel şirketlerin vergilendirilmesinde şirketlerin çıkarları doğrultusunda elimizi korkmamız gereken bir çarkın arasına bırakmıyor muyuz? Devletin bütçesine zarar gelmez mi? Toplu taşımacılığa zarar gelmez mi? Devlet, oluşacak bu açığı kapatmak üzere sosyal haklar da kısıtlamaya girmez mi? Kemer sıkma politikaları gündeme gelmez mi?**

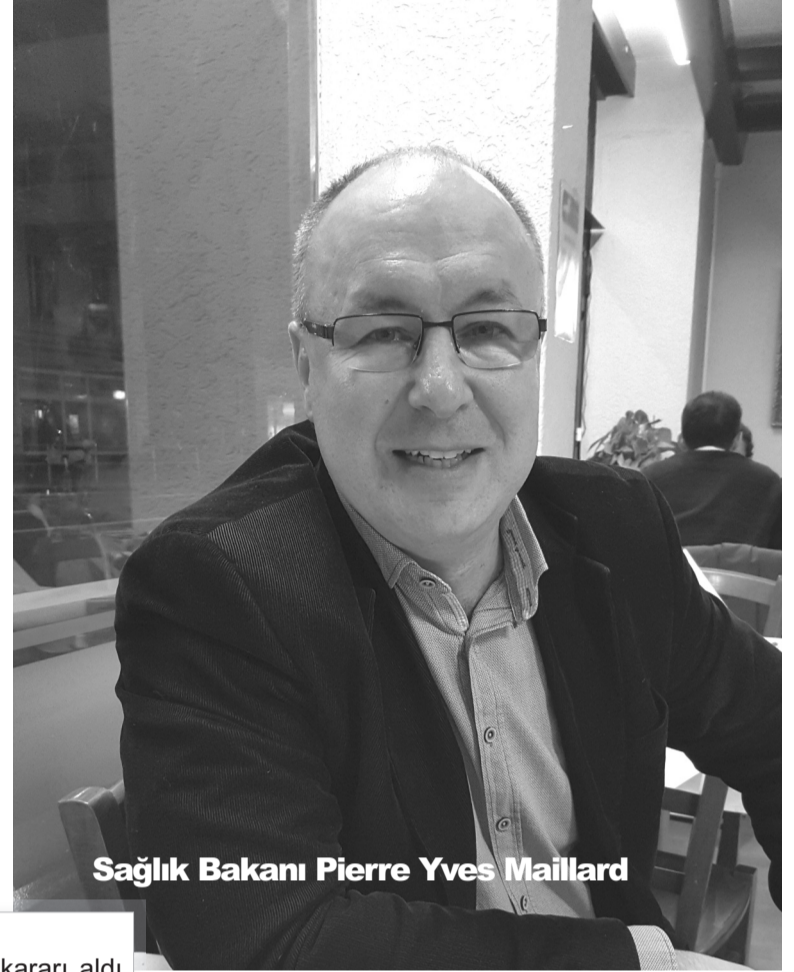
Denkleştirme olmadan, vergileri düşürme, aklama durumundan değiliz. Özel statülerin ortadan kaldırılmasını oluşturmak istiyoruz. SP'liler olarak, binlerce kişinin kayıp

Vaud devleti hükümeti yeni bir reform kararı aldı (RİE3) şirketlerin ve çok uluslu şirketlerin vergilendirilmesini, olağan üstü ayrıcalıklı kaldırdı, şüphe, bahanelerle patronlara, ve şirketlerine 450 milyon hediye etti. Vergi indirimi, işçilerin iş koşullarının bir teminatı olamaz. Bu yüzden 20 Mart'ta yapılacak oylamada HAYIR diyelim!

edeceği işin yararlarını tartıp, kendimize sorular sormalıyız. Üreticiye faydalı cevaplar oluşturmalıyız. Düşünüyorum da, Nyon'da ki Novartis'in işçilerinin mücadelesiyle, Vaud devletinin hükümet desteğiyle de birlikte şirketin taşınması engellendi ve 450 personelin işlerini kayıp etmemeleri sağlandı. Çok uluslu şirketler Singapur veya İrlanda'ya gitmeden İsviçre'de %11 de sınırlanabilir, örneğin Luzern'de. Bu oranı iki katına çıkararak şirketlerin burdan taşınmama riskini engellemek mümkün mü? Bu anlamda, soru ideolojik alanda ortada durmuyor, işi savunma, işin burda kalmasını sağlama ortada duruyor. Vaud hükümeti önemli oranda vasıfsız işçilere kolaylık sağlayarak güç durumları ortadan kaldırıyor. Kanton parlamentosunda sağ çoğunluğu olduğunu unutmayalım, uzun süre vergi indirim politikalarına karşı olamayız, bunun için girişimcilerin vergilendirmesinin düşürülmesine öncelik verdik, bundan dolayı sağ da kişilerden vergi düşürülmesini en az 5 yıl boyunca istemedi. Bu doğrultuda RİE 3 reformuna dahil olduk ve karşılığında sosyal paketi eklemiş olduk.

Sorunda burada. Patronlar ve işverenlere önemli vergi indirimi yapılırken, ücretlilerin vergileri düşürülmediği gibi aldıkları ücretler üzerindeki baskılar da günden güne artıyor burada bir adaletsizlik yok mu?

Hayır, patronlar kişi olarak, vergilerini eskisi gibi vermeye devam edecekler ve Vaud'da vergi çok gelişmiş ve mal varlığı üzerindeki vergi başka kantonlara göre yüksek. Girişimcilerin vergilendirilmesinde değişiklik bundan

Sağlık Bakanı Pierre Yves Maillard

oluyor. Şüphesiz, bu indirim hisse senetçilerinin artı değerine yarayacaktır, bu da şirkete yatırım olarak geri dönebilir, belki işçilerin de yararına olabilir, önemli bir kazanç, artı değer olduğunda aylıklara zam da gelebilir. Çok uluslu şirketler iki katı değil ama daha fazla vergi ödeyecekler, bu reforma girdiği için %40 fazla vergi ödeyecekler, ayrıyeten iş yerinin taşınma riski de ortadan kalkacak. İşçilerin aileleri için, çocuk parası, sigorta yardımı, kişilerin vergilerinin düşürülmesinden daha da etkili, avantajlı ve kolay.

İşin, iş yerlerinin taşınması tehditlerinden bahsediyorsun, otuz yıldan fazladır burada yaşıyorum ve çalışıyorum. Otuz yıldır sendikacıyım ve patronlar işçilerini sürekli bu tehditle korkuttular. FTMH metal iş sendikası döneminde de bu böyleydi. Fakat, siz de bilirsiniz ki, patronlar her şeyden önce güvence ararlar. Sermayelerini, dolayısıyla burada tutuyorlar. Suriye ve Irak'ta değil. Bu iş yerlerini, işi başka yerlere taşıma tehditlerinin hepsini kendi çıkarları ve ayrıcalıklarını koruma aracı olarak kullandıklarını düşünmüyor musun?

Ama Suriye'ye veya Irak'a gitmek zorunda değiller. RİE 3 Vaud pojesini titizce hazırlamasaydık, girişimciler özel statü ile taşınıp otomatikmen %21 vergiye tabi tutulacaklar, bundan dolayı kolayca Lucerne'e taşınıp %11 vergilendirme sistemini tercih edecekler ve ya İrlanda ya da taşınabilirler.

Son bir soru, Vaud parlamentosunda hükümette sol, parlamentoda sağ çoğunlukta. Sağcılar, sosyalistlerin kapitalistlere kefil olduklarını düşünmezler mi?

Bu doğru olsaydı, İsviçre'de hiç bir yürütmeye, hükümete sosyalistlerin girmemesi gerekirdi. Ama adaylar gösterip ve halk da bunları seçiyorsa, tesirli olması gerekir. Demokratik sistemimiz hizmet etmeli ve sonuçlar elde etmeli. Bu lütuftan dolayı işçi dünyasına hizmette sadık oluyoruz.